

DENET VERGİ DUYURU

Duyuru Tarihi : 03.09.2018
Duyuru No : 2018/145
Yayımlandığı Yer : VERGİ DÜNYASI DERGİSİ
EYLÜL 2018
SAYI : 445

Mehmet MAÇ
Yeminli Mali Müşavir

mehmet.mac@bdo.com.tr

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

YILLARA SİRAYET EDEN GEMİ İNŞA ve ONARMA İŞLERİNİN (GVK'nun 42. Maddesi) KAPSAMINDA OLDUĞU YÖNÜNDEKİ İDARİ GÖRÜŞLER

Özet :

Gemi inşaatının GVK'nun 42. maddesi kapsamında olduğu uzun süreden beri Maliye İdaresi tarafından kabul edilen bir görüştür. Bu görüş uyarınca gemi inşaatı yapan mükellefler, istihkakları üzerinden %3 oranında gelir vergisi stopajına uğramakta (GVK'nun 94/3. maddesi ve 2009/14592 sayılı BKK), bu stopaj geçici verginin yerini tutmakta, işin bittiği yılda hesaplanan gelir veya kurumlar vergisini aşan stopaj geri alınabilmektedir. Bir tersane işletmesinin, aksi görüş ileri sürülerek, stopaj iadesi reddedilmek suretiyle sıkıntıya düşürülmesi, söz konusu idari görüşü açıklayan bu yazımızın hazırlanmasına vesile olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yıllara Sari İş, Birden Fazla Takvim Yılına Sirayet Eden, Geçici Kabul, Stopaj, GVK Md. 42, Gemi İnşaatı, Gemi Onarma.

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2017 yılında 8,1 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 160'den fazla ülkede bulunan 1.500 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 74.000'nin üzerinde kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlarla ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

I. GİRİŞ :

GVK'nun 42. maddesinde,

“Birden fazla takvim yılına sirayet eden İNŞAAT (dekapaj işleri de inşaat işi sayılır) VE ONARMA işlerinde(1) kar veya zarar işin bittiği yıl kati olarak tespit edilir ve tamamı o yılın geliri sayılarak, mezkur yıl beyannamesinde gösterilir.”

hükmü mevcuttur.

Hangi işlerin GVK'nun 42. maddesi kapsamındaki inşaat ve onarma işleri olduğu hakkındaki genel görüşlerimiz, Sayın YMM, Avukat ve Dr. Şenol TURUT ile birlikte hazırladığımız ve bu Dergide yayınlanmış olan yazımızda ¹ açıklanmış olduğu için, kapsam konusunda tekrar genel bilgi vermekten kaçınılmıştır.

Bahsi geçen yazımızda GEMİ İNŞAATININ GVK'NUN 42. MADDESİ KAPSAMINDA BULUNAN BİR İNŞAAT TÜRÜ OLDUĞU hususu idari görüşlere dayanılarak net bir şekilde ortaya konulmuştur.

Bir tersane işletmesi, inşa ettiği gemi nedeniyle aldığı istihkaklarda %3 oranında stopaja maruz kalmış, inşaatın bittiği yıla ait kurumlar vergisi beyannamesinde görülen stopaj alacağını talep ettiğinde vergi dairesi, gemi inşaatının GVK'nun 42. maddesi kapsamında olmadığı gerekçesi ile mükellefin hakkı olan stopaj iadesini yapmamıştır.

Vergi dairesinin bu uygulaması nedeniyle, haklarının ihlal edildiğini düşünen bir firmanın, istihkaklarından kesilen stopajların mahsubunu yaptırabilmesi uzun süre almış ve mükellef gereksiz zaman kaybına ve maliyetlere katlanmak zorunda kalmıştır.

Bu olay vesilesi ile konu hakkındaki idari görüşün tekrar ve vurgulayarak ortaya konulmasında yarar gördüğümüz için bu yazıyı hazırlamış bulunuyoruz.

¹ GVK'nun 42 nci MADDESİ AÇISINDAN “İNŞAAT” İBARESİNİN KAPSAMI başlıklı söz konusu yazımız, VERGİ DÜNYASI Dergisi'nin Haziran 2000 sayısında yayınlanmıştır.

II. İDARİ GÖRÜŞ, GEMİ İNŞAATININ GVK'nun 42. MADDESİ KAPSAMINDA OLDUĞU YÖNÜNDEDİR :

Gemi inşaatının GVK'nun 42. maddesi kapsamında olup olmadığı geçmişte tartışılmış bir konudur.

Ancak uzun zamandan beri Maliye İdaresi istikrarlı şekilde, gemi inşaatının GVK'nun 42. maddesi kapsamında olduğu yönünde özelgeler vermektedir. Gemi inşaatının GVK'nun 42. maddesi kapsamında olduğunun kabulü, doğal olarak gemi onarma işlerinin de yine bu madde kapsamında kabul edildiği anlamındadır.

Tespit edebildiğimiz 3 adet özelgede^{2 3 4} yer alan ve idari görüşü yansıtan ifadeler şöyledir:

- 2 no.lu dipnottaki özelgede;

“..... gemi inşaat işleri dolayısıyla bu işleri yapanlara (kurumlar dahil) ödenen istihkak bedellerinden Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesinin 3 numaralı bendi ve göre gelir vergisi tevkifatı yapılması ve bu kapsamdaki işlerden elde edilen kar veya zararın işin bittiği yıl kati olarak tespit edilip, tamamının o yılın geliri sayılarak mezkur yıl beyannamesinde gösterilmesi gerekmektedir.”

denilmiştir.

- 3 no.lu dipnottaki özelgede yer alan;

“Bir işin Gelir Vergisi Kanunu'nun 42 nci maddesi kapsamına girmesi için; inşaat ve onarma işi olması, işin taahhüde bağlı olarak başkaları hesabına yapılması ve birden fazla takvim yılına sirayet etmesi gerekmektedir.

² İstanbul Defterdarlığı tarafından 2001 yılında verilen B.07.4.DEF.0.34.11.GVK-42 sayılı özelge.

³ Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı'nın 22.02.2012 tarih ve B.07.1.GİB.4.99.16.02-GVK-42-62 sayılı özelgesi.

⁴ Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı'nın 18.07.2013 tarih ve 38418978-120(42-12/29)-742 sayılı özelgesi

Gelir Vergisi Kanununun sözü edilen maddesinde, inşaat işleri arasında bir ayırım yapılmamış olup tüm inşaat işleri kapsama alınmıştır. Bu çerçevede, gemi inşaatı işinin de inşaat ve onarım işi olarak kabulü gerekir. Ayrıca, Vergi Usul Kanununun 271 inci maddesinde yer alan "İnşa edilen binalarda ve gemilerde, imal edilen makine ve tesisatta, bunların inşa ve imal giderleri, satın alma bedeli yerine geçer." hükmü ile de gemi yapımı, inşaat işi olarak kabul edilmiştir."

şeklindeki açıklamalar idari görüşü dayanakları ile birlikte ortaya koymaktadır.

- 4 no.lu dipnottaki özelgede yer alan;

"Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; ... Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından taahhüt edilen gemi inşası işi kapsamında bu şirketle şirketiniz arasında imzalanan ... Sözleşmesi, ... Sözleşmesi ve ... Sözleşmesine istinaden Şirketinizce üstlenilen işler, ... Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin üstlenmiş olduğu inşaat işinden bağımsız olarak sadece elektronik sistem ve cihazların üretimi ve teslimi ile sınırlı olması halinde yıllara yaygın inşaat ve onarım işi olarak değerlendirilmeyecektir.

Ancak, şirketinizce gerçekleştirilecek elektronik sistem ve cihazların üretimi, tedariki ve montajı işinin şirketinizin üstlenmiş olduğu inşaat işinin bir parçası olarak gerçekleştirilmesi halinde, söz konusu iş Gelir Vergisi Kanununun 42 inci maddesi kapsamına giren inşaat ve onarım işi olarak değerlendirileceğinden, şirketinize yapılan ödemeler üzerinden % 3 oranında vergi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

şeklindeki açıklamalar, gemi inşaatının GVK'nun 42. maddesi kapsamında olduğunu, hatta gemi inşaatına yönelik olarak üstlenilen ve yıllara sirayet eden işlerin de yine 42. maddesi kapsamına girdiğini göstermektedir.

III. SONUÇ

Gemi inşaatının ve onarımının GVK'nun 42. maddesi kapsamında bulunduğu konusunda hiçbir tereddüt yoktur.

Aksi görüş ile yapılan uygulamalar, mükellefleri gereksiz şekilde sıkıntıya düşürmektedir.

Gemi inşaatının ve onarımının GVK'nun 42. maddesi kapsamında olması, gemi inşaatına ve onarımına yönelik, yıllara sari taşeronluk işlerinin de söz konusu madde kapsamında olmasını sağlamaktadır.

Ancak gemi söküm işlerinin söküm süreci birden fazla yıla yayılmış olsa bile GVK'nun 42. maddesi kapsamına girmemesi gerekir. Çünkü bu maddenin uygulama alanı sadece inşaat yapım ve onarım işleri ile sınırlı olup söküm işlerini kapsamamaktadır.